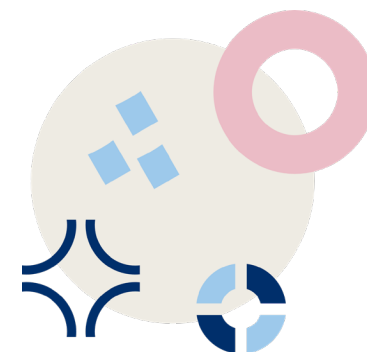

Keskuskauppakamarin vastuullisuustyön esittely - miksi ilmastotoimiin kannattaa ryhtyä?

Vastuullista yhteispeliä kunnan ja elinkeinoelämän välillä -verkkotilaisuus
22.9.2020

**KESKUS-
KAUPPAKAMARI**

K3:n vastuullisuustyön taustaa

- **Hanna-Leena Pesonen**, dekaani, Jyväskylän yliopisto (lautakunnan puheenjohtaja)
 - **Kati Ihamäki**, johtaja, OP-ryhmä (vpj)
 - **Anne Ekberg**, viestintä- ja markkinointijohtaja, Fiblon Oy
 - **Minna Halme**, professori, Aalto-yliopisto
 - **Terhi Koipijärvi**, viestintäjohtaja, Metsähallitus
 - **Jorma Mikkonen**, yhteiskuntasuhdejohtaja, Lassila & Tikanoja Oy
 - **Ari Nissinen**, kehittämisspäällikkö, Suomen ympäristökeskus
 - **Anja Peltonen**, johtaja (kuluttajapolitiikka), Kilpailu- ja kuluttajavirasto
 - **Michaela Ramm-Schmidt**, toimitusjohtaja, Baltic Sea Action Group
 - **Lea Rankinen**, vastuullisuusjohtaja, Paulig
 - **Elina Seppälä**, Energy Sourcing Director, Stora Enso Oy
 - **Leo Stranius**, toimitusjohtaja, Third Rock Oy
- K3:n valtuuskunta päätti syksyllä 2018 vastuullisuustyön käynnistämisestä
 - Pyöreän pöydän keskustelut keväällä 2019, joissa pohjustettiin vastuullisuustyön painopisteitä ja tulevia linjauksia
 - Vastuullisuusasiantuntija aloitti työt helmikuussa, vastuullisuuslautakunta nimettiin toukokuussa ja se kokoontui ensimmäistä kertaa kesäkuussa
 - Kattava edustus yritysmaailmasta, edustajia myös tutkimuslaitoksista ja järjestökentästä

Vastuullisuus on uusi megatrendi

PERUSTETTU VUONNA 1889

HELSINGIN SANOMAT

Sunnuntai 11. elokuuta 2019 | Välikä 12 | No 261 (0257) | Keskilomake 400 | Kotiin tilattuna aik. 170 €/v | (0) Keskilomake 900 | 116 sivua

HEY FOOD INDUSTRY, SHOW US YOUR NUMBERS.

Yritykselle elinehto tietää hiilijalanjälkensä

Trendi: Kohti hiilineutraaliutta – ilman sitä bisnes kärsii.

Ohjelma: Pöytäkirja

Yli 500 osanottajan yrityskokous käynnistää hiilijalanjäljen seuranta- ja raportointikampanian. Kampaniassa yritykset sitoutuvat mittaamaan ja raportoimaan hiilijalanjälkeä vuosittain. Kampania johtaa Yrityksen Vastuuseuran ja Yrityksen Vastuuseuran jäsenyritysten yhteinen Yrityksen Vastuuseura.

Kokous käynnistettiin Helsingin Messukeskuksessa. Kampaniassa yritykset sitoutuvat mittaamaan ja raportoimaan hiilijalanjälkeä vuosittain. Kampania johtaa Yrityksen Vastuuseuran ja Yrityksen Vastuuseuran jäsenyritysten yhteinen Yrityksen Vastuuseura.

Kokous käynnistettiin Helsingin Messukeskuksessa. Kampaniassa yritykset sitoutuvat mittaamaan ja raportoimaan hiilijalanjälkeä vuosittain. Kampania johtaa Yrityksen Vastuuseuran ja Yrityksen Vastuuseuran jäsenyritysten yhteinen Yrityksen Vastuuseura.

PERUSTETTU VUONNA 1889

HELSINGIN SANOMAT

Torstaina 24. lokakuuta 2019 | Välikä 41 | No 265 (4483) | Keskilomake 420 | Kotiin tilattuna aik. 127 €/v | (0) Keskilomake 900 | 72 sivua

Hiilijalanjälki NOLLA vuonna 2035

Raha siirtyy joissa on ilmasto

Suomalaisten kaupunkien liikkelyllättävän vanhaa perua, 1960-luvun huonosti tulevaisuuden vaatimukset. Jokainen voi mielessään kuvitella ja millaisiin tarpeisiin silloisen

Ilmastomuutoksen vastaisessa kamppailussa yksi väite on selkeästi ristiriitainen. Osa kasvihuonekaasujen neilmiöstä huolestuneista syyttää ongelmasta markkinataloutta. Syytteiden mukaan markkinatalous palvelee aineetta, lyhytnäköistä ja luonnon riistoa. Epäilemättä tuotantosiakin kuvailuja voidaan joissakin tuanteissa markkinatalouden toimijoihin liittää. Asian toinen puoli on se, että yrityk-

Ilmastomuutoksen vastaisessa kamppailussa yksi väite on selkeästi ristiriitainen. Osa kasvihuonekaasujen neilmiöstä huolestuneista syyttää ongelmasta markkinataloutta. Syytteiden mukaan markkinatalous palvelee aineetta, lyhytnäköistä ja luonnon riistoa. Epäilemättä tuotantosiakin kuvailuja voidaan joissakin tuanteissa markkinatalouden toimijoihin liittää. Asian toinen puoli on se, että yrityk-

PERUSTETTU VUONNA 1889

HELSINGIN SANOMAT

Torstaina 24. lokakuuta 2019 | Välikä 41 | No 265 (4483) | Keskilomake 420 | Kotiin tilattuna aik. 127 €/v | (0) Keskilomake 900 | 72 sivua

Hiilijalanjälki NOLLA vuonna 2035

Ilmastomuutoksen vastaisessa kamppailussa yksi väite on selkeästi ristiriitainen. Osa kasvihuonekaasujen neilmiöstä huolestuneista syyttää ongelmasta markkinataloutta. Syytteiden mukaan markkinatalous palvelee aineetta, lyhytnäköistä ja luonnon riistoa. Epäilemättä tuotantosiakin kuvailuja voidaan joissakin tuanteissa markkinatalouden toimijoihin liittää. Asian toinen puoli on se, että yrityk-

Tämän...
vat keskenään...
Älyliikenteen...
järjestelmän yksi kes...

Finkin viime viikolla julkistam...
mukaan rahavirtaa käännetään.
Finkin mukaan Blackrockin...
toimintaa ei enää ohjaa pelkkä...
metsästy. "Todisteet ilmastoris...
kottavat sijoittajat tekemään uud...
modernin rahoitustoiminnan pe...
Rahoitusala on suuren muutol...
sä", hän kirjoitti.

Blackrockille uudet...
seivät Finkin mul...
hasto irtoaa si...
ka ovat il...
kohteita. Tällä...
tuottajat ja...
fossii...

Miksi ilmastotyöhön kannattaa ryhtyä?

Keskuskauppakamarin taustakyselyssä yli 70 prosenttia vastanneista yrityksistä kertoi ympäristö- ja ilmastoasioiden olevan asiakkaille tärkeitä

Ilmastotyön tuloksena suoraa säästöä => energia-, polttoaine- ja materiaalikustannukset laskevat

Tarjouspyyntöjen ja toimeksiantojen ehtona pyydetään yhä useammin tietoa yrityksen hiilijalanjäljestä

Yritysten hyvä varautua muuttuvaan toimintaympäristöön => tiukentuvien normien ohella haittaverot kiristymässä => edelläkävijät menestyvät parhaiten

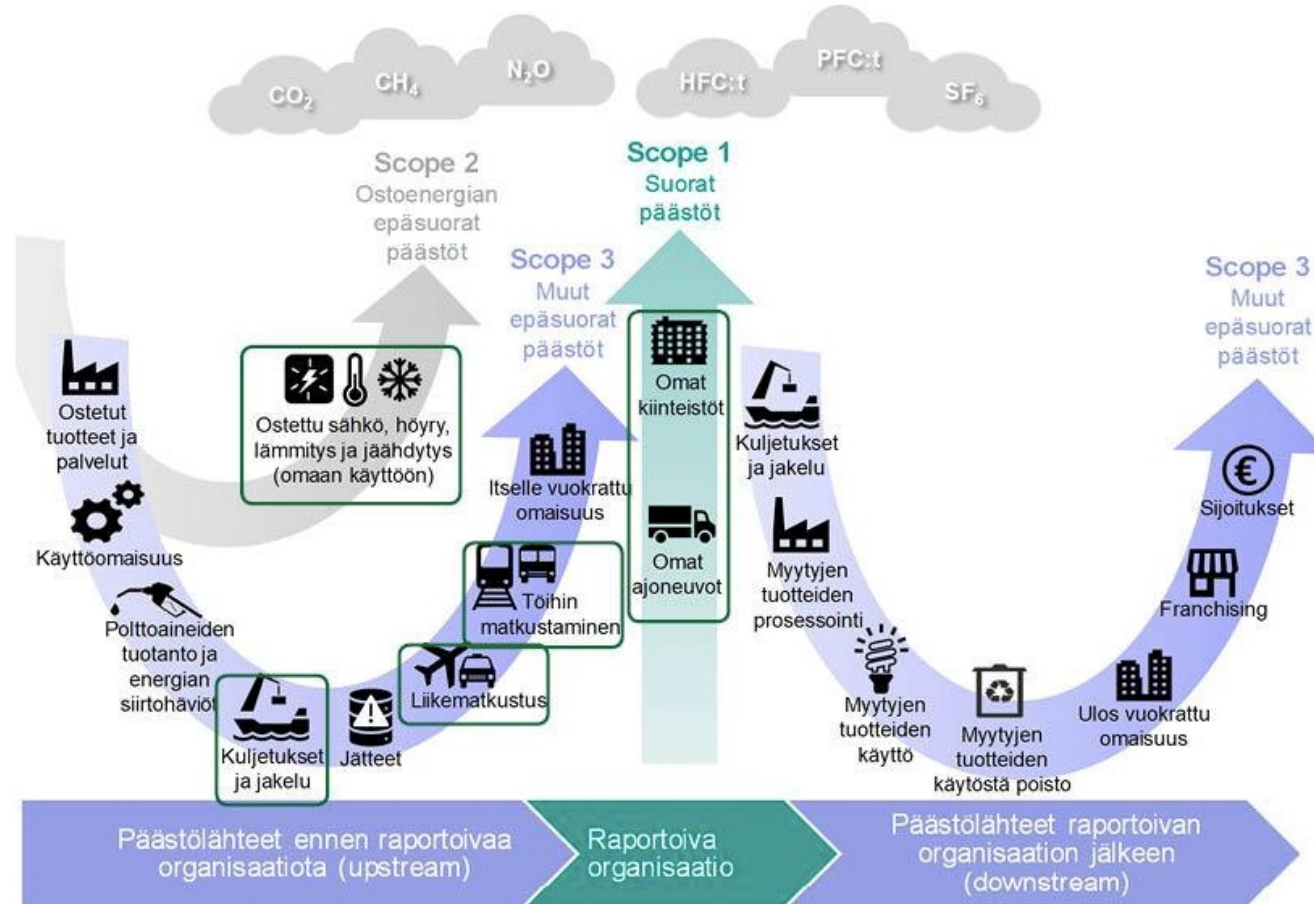

Ilmastositoumuksen esittely

- Tavoitteena hiilineutraalius vuoteen 2035 tai viimeistään 2040 mennessä, päästövähennyksiä koskevat tavoitteet ja keinovalikoima viiden vuoden välein, kompensatiomekanismit mahdollisia jos muut keinot on käytetty
- Painopisteenä yrityksen/yhteisön omat, ostetun energian sekä kuljetuksen ja logistiikan aiheuttamat päästöt
- Yritys/yhteisö voi viestiä sitoutumisestaan päästövähennyksiin ja hyödyntää ilmastotunnusta markkinoinnissaan
- Lisätietoja: www.ilmastositoumus.fi

Ilmastositoumuksen rajaukset

Esimerkkejä päästövähennystoimenpiteistä eri tyyppisissä organisaatioissa

Palveluyritykset ja useat yhteisöt

- Vihreän sähkön hankinta toimistoon
- Vihreä kaukolämpö tai lämpöpumput
- Liikematkustuksen vähentäminen (erityisesti lennot)
- Joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen lisääminen työmatkaliikenteessä (mm. suihkumahdollisuus ja pukutilat pyöräilijöille)
- Tilankäytön tehostaminen
- Etätyön tukeminen
- Etäkokousratkaisut, kuten videoneuvotteluyhteydet
- Vähäpäästöiset laitehankinnat
- Vähäpäästöisemmät tarjoilut (kasvis- ja lähiruoka)
- Jätteiden vähentäminen ja kierrättäminen (mm. muovijäte)
- Energiatehokkaat lamput ja toimistorakennuksen energiaterohkuusratkaisut
- Tulosteiden vähentäminen

Teollinen tuotanto

- Teollisen prosessin optimointi ja energiaterohkuus
- Uusiutuvan energian käyttö, esimerkiksi:
 - omat aurinkopaneelit ja lämpöpumput
 - uusiutuva sähkö/lämpö/jäähdytys
- Teollisessa prosessissa käytettävän polttoaineen vaihtaminen vähäpäästöisempään
- Varavoimakoneissa käytettävän polttoaineen vaihtaminen esimerkiksi uusiutuvaan dieseliin
- Suuripäästöisen tuotannon vähentäminen (oma tuote vaihdetaan vähäpäästöisempään tuotteeseen)
- Vähäpäästöisempien raaka-aineiden käyttäminen tuotannossa
- Vähäpäästöiset logistiikkavaihtoehdot, esimerkiksi junat tai sähköinen liikenne
- Vähäpäästöiset/uusiutuvat/kierrätettävät pakkausmateriaalit
- Joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen lisääminen työmatkaliikenteessä

Esimerkkejä päästövähennystoimenpiteistä

Majoitus- ja ravitsemistoiminta

- Kiinteistöjen energiatehokkuus
- Uusiutuvan energian (sähkö/lämpö/jäähdytys) käyttö
- Sisälämpötilan ja lämpimän veden kulutuksen alentaminen
- Vähäpäästöiset logistiikkavaihtoehdot, lentoliikenteen vähentäminen
- Kuluttajien ja työntekijöiden liikkumisen vähäpäästöisten ratkaisujen helpottaminen (mm. joukkoliikenne, pyöräily, kävely)
- Vähäpäästöisemmät raaka-ainehankinnat ravitsemistoiminnassa (kuten kasvisruoka)
- Ruoan valmistuksessa käytettävien raaka-aineiden ja tarvittavan energiamäärän optimointi
- Ruoan esillepanolla asiakkaiden käyttäytymiseen vaikuttaminen
- Hävikin minimointi ja jätteiden vähentäminen
- Jätteiden lajittelun ja kierrätyksen tehostaminen

Rakennusalan yritykset

- Energiatehokas korjausrakentaminen
- Vähäpäästöiset rakennusmateriaalit
- Raaka-aine- ja palveluhankintojen ilmastokriteerit
- Vähäpäästöiset logistiikkavaihtoehdot, esimerkiksi junat tai sähköinen liikenne
- Joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen lisääminen työmatkaliikenteessä
- Aurinkopaneelit ja muut uusiutuvan energian talokohtaiset ratkaisut
- Lämpöpumput ja geoterminen energia
- Kestävät liikkumisen ratkaisut myös rakennusten käyttäjille
- Sähköautojen latauspisteet kiinteistöihin

Esimerkkejä päästövähennystoimenpiteistä

Kaupan alan yritykset

- Hankintaketjun päästövähennykset - vähäpäästöisempien tuotteiden suosiminen
- Vähäpäästoiset logistiikkavaihtoehdot, esimerkiksi junat tai sähköinen liikenne
- Omat vähäpäästoiset laitehankinnat
- Vihreän sähkön hankinta
- Vihreä kaukolämpö tai lämpöpumput
- Aurinkosähkön hyödyntäminen kiinteistössä
- Kulutussähkön määrän vähentäminen (esimerkiksi energiatehokkaat kylmälaitteet)
- Tilankäytön tehostaminen
- Sähköautojen latauspisteet kiinteistön yhteyteen
- Kuluttajien liikkumisen vähäpäästöisten ratkaisujen helpottaminen (mm. joukkoliikenne, pyöräily, juna, metro)
- Työntekijöiden vähäpäästöisen liikkumisen helpottaminen (pyöräparkki ja suihkut, ym)

Logistiikka-alan yritykset

- Sähköautojen hankinta
- Sähköautojen latauspisteiden rakentaminen
- Biopolttoaineiden (biodiesel, biokaasu) käyttäminen
- Junakuljetusten hyödyntäminen
- Vähäpäästöisempien laivakuljetusten (esim. LNG) hyödyntäminen
- Liikennesuoritteen (ajettujen kilometrien) vähentäminen/optimointi
- Energiatehokas ajotapa

Esimerkki päästövähennystoimien aikataulutuksesta nelikentän pohjalta

Vapaaehtoiset kompensointistandardit

Kansainväliset:

Gold Standard

Idea: Kestävän kehityksen hyötyjä painottava luotettava kompensointijärjestelmä, hankkeet lähinnä kehitysmaissa. Kansalaisjärjestöjen kehittämä (mm. WWF)

Plussat: Hyviä kompensointihankkeita, joilla todennettuja SDG-hyötyjä, luotettava MRV ja lisäisyys, hyviä viestintään. Helppo hankkia jopa internetistä.

Miinukset: Hinta hieman muita korkeampi

Verified Carbon Standard (VCS)

Idea: Suurin vapaaehtoinen kompensointistandardi maailmassa, yli 1400 hanketta, hankkeita lähes missä vain. Hallinnoija Verra.

Plussat: Eniten eri hanketyyppejä, myös metsitystä, metsäkadon ehkäisyä. Hinnat edulliset, vaihtelevat hankkeittain.

Miinukset: Vain ilmastohyödyt verifioitu

Plan Vivo

Idea ja plussat: Yhteisöpohjaisia hankkeita köyhillä alueilla, biodiversiteettiä hyötyjä ja köyhyyden vähentämistä.

Miinukset: Hieman korkeampi hinta, hieman vaikeampi saatavuus.

Kotimaiset / kehitteillä olevat:

CO2 Esto

Idea: Ostaa pois markkinoilta EU:n päästökaupan päästöoikeuksia. Ostetut päästöoikeudet mitätöidään päästöjen vapaaehtoista kompensointia varten.

Plussat: EU:n päästökaupan päästökatto kiristyy päästöoikeuksien mitätöinnin myötä, eli vähentää EU:n kokonais-päästöjä. Selkeä ja helppokäyttöinen mekanismi, joka ei sisällä vuosittaisen MRV-syklin kustannuksia, eikä aiheuta vaivaa ostajalle.

Miinukset: Korkea hinta, n. 50 €/tonni.

Carbon to Soil ja Hiilipörssi

Idea ja plussat: Hiilen sidonta maaperään kierto- ja maatalouden avulla ja Suomalaisten soiden ennallistaminen

Miinukset: MRV vielä puutteellinen, mutta kehitteillä

Miksi Suomessa ei ole (vielä) kompensointihankkeita?

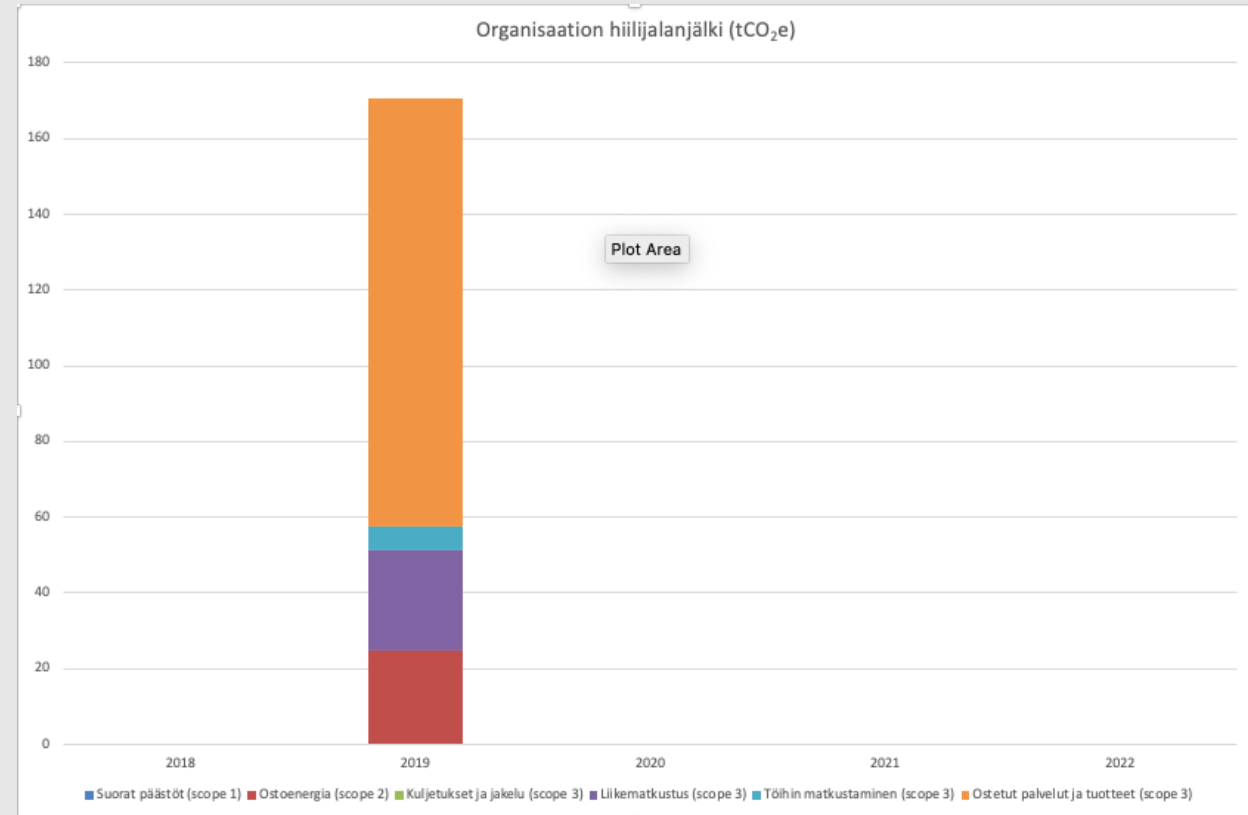
Suomella on omat päästövähennystavoitteet ja EU:n päästökauppa, ja Suomessa toteutetut hankkeet menevät tällä hetkellä osaksi Suomen/EU:n tavoitteen täyttämistä -> tähän odotettavissa mahdollisia muutoksia

Laskentamalli

Scope 3: Liikematkustus						
	2018	2019	2020	2021	2022	
Kaupunkibussi		2 964				km
Henkilöauto		27 693				km
Kaukojuna		32 446				km
Kotimaa, lyhyet lennot < 463 km		5 897				hkm (henkilökilometri)
Kotimaa, pitkät lennot > 463 km		12 170				hkm (henkilökilometri)
Eurooppa, lyhyet < 463 km		4 100				hkm (henkilökilometri)
Eurooppa, pitkät > 463 km		51 735				hkm (henkilökilometri)
Kaukolennot		77 504				(lisää yksikkö)
Raitiovaunu, metro ja lähijuna						
Hotelliyöpymiset (henkilöyötä)		109				kpl
<i>Jatka listaa tarpeen mukaan.</i>						
Scope 3: Töihin matkustaminen						
	2018	2019	2020	2021	2022	
Työpäivien lukumäärä vuodessa		230				kpl
Henkilöstö, joka kulkee autolla		9				kpl
Keskimääräiset ajokilometrit päivässä		17				km
Henkilöstö, joka kulkee kaupunkibussilla		8				kpl
Keskimääräinen linja-automatka päivässä		25				km
Henkilöstö, joka kulkee junalla		17				kpl
Keskimääräinen junamatka päivässä		72				km
Kävellen, metrolla, raitiovaunulla		9				kpl
Scope 3: Ostetut tuotteet ja palvelut						
	2018	2019	2020	2021	2022	Yksikkö
Seminaarien osallistujamäärä		2 824				osallistujamäärä
Painopaperin kulutus		6 100				kg
Ansiomerkit yhteensä		6 490				kpl
Kultainen ansiomerkki		107				kpl
Hopeinen ansiomerkki		4 383				kpl
Pronssinen ansiomerkki		2 000				kpl
Ansiomerkkien paino (merkki + pinssi)		11				g/kpl
Kartonkikotelon paino		26				g/kpl
Kotelon pehmusteiden paino		3				g/kpl

Oman hiilijalanjäljen määrittely

- Ostetut palvelut ja tuotteet (seminaarit, koulutukset, tarjoilut, ansiomerkit) vievät 2/3 hiilijalanjäljestä
- Liikematkat ja ostettu energia 16% kumpikin
- Henkilökunnan päivittäiset työmatkat 4%
- Toimenpide-esitys vuosille 2020-2025:
 - 1) Pienennetään päästöjä vuosittain 10%
 - 2) Vuoteen 2025 mennessä hiilijalanjälki puoleen
 - 3) Loput kompensoidaan EU:n päästökaupasta hankituilla päästöoikeuksilla, jotka mitätöidään

Suosituksset hiilijalanjäljen pienentämiseksi

Matka- ja majoitussuosittelusten uudistaminen

- Kotimaan matkat pääsääntöisesti junalla tai linja-autolla, mikäli aikataulut sen sallivat
- Lentomatkoilun päästöt kompensoidaan täysimääräisesti työnantajan toimesta
- Sähköiseen matkalaskuun lisätään tiedot edestakaisesta matkaetäisyydestä, hotelliyöpymisistä, kuluttavasta ja CO₂-päästöjen kompensoinnista
- Majoittumisessa suositetaan paikkoja, jotka ovat osaltaan pyrkineet vähentämään päästöjään. Päästöjä vähentäneestä tai päästöt itse kompensoivasta majoituspaikasta laitetaan erillinen maininta matkalaskuun

Kokous- ja seminaarijärjestelyt

- Kokoukset ja seminaarit järjestetään siten että ne mahdollistavat julkisten kulkuyhteyksien käytön
- Osallistujilta pyydetään matkustustiedot (etäisyys, matkatapa, mahdollinen majoittuminen)
- Kokous- ja seminaaripaikkoja valittaessa varmistetaan etukäteen, että järjestäjät pystyvät laskemaan tarjoilusta ja tiloista syntyvän hiilijalanjäljen
- Tarjoilussa suositetaan kotimaisia kasvis- ja kalaruokia sekä pöytiintarjoilua
- Ruokatilauksia pienennetään 10-30% (*no show*)
- Kertakäyttötavaroiden käytöstä luovutaan

Hinnat

Käsittely- ja vuosimaksut

1. Hakemuksen, toimenpidesuunnitelman ja vuosiraportin käsittelymaksu

Käsittelymaksu tulee olla maksettuna, kun hakemus jätetään. Liitä maksukuitti hakemuslomakkeelle.

Yrityksen / yhteisön liikevaihto	kauppakamarin jäsenet	muut
liikevaihto alle 2.000.000 €/vuosi	500 €	600 €
liikevaihto 2.000.000 €/vuosi tai enemmän	1.500 €	1.800 €
liikevaihto 10.000.000 €/vuosi tai enemmän	3.000 €	3.500 €

2. Vuosimaksu Ilmastositoumus -tunnuksen käyttöoikeudesta

Vuosimaksu laskutetaan, kun hakemus tai vuosiraportti on hyväksytty.

Yrityksen / yhteisön liikevaihto	kauppakamarin jäsenet	muut
liikevaihto alle 2.000.000 €/vuosi	1.500 €	1.800 €
liikevaihto 2.000.000 €/vuosi tai enemmän	2.500 €	3.000 €
liikevaihto 10.000.000 €/vuosi tai enemmän	5.000 €	5.500 €

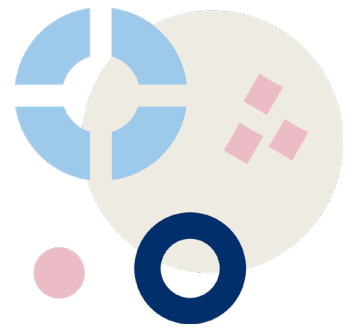
Päästövähennyskoulutukset
yrityksille jatkuvat syksyllä 2020

Lähikoulutukset Helsingissä
2.12.

Verkkokoulutukset
23.9. | 3.12.

Tervetuloa mukaan koulutuksiimme!

Vastuullisuus
on matka
↑
ETU-

KESKUS- KAUPPAKAMARI

kauppakamari.fi

#Keskuskauppakamari

@K3FIN

- Eero Yrjö-Koskinen, vastuullisuusasiantuntija, Keskuskauppakamari

Kiitos!